

La frase del dia

“Seria prudent no menysprear el referèndum”

Carles Puigdemont, PRESIDENT DE LA GENERALITAT

Tribuna

Xavier Ginesta. Periodista i professor de la Universitat de Vic-Univ. Central de Catalunya

L'educació a Catalunya

Mentre el president de la Generalitat, Carles Puigdemont, afrontava el debat de política general –i entronitzava l'educació com un element “essencial per al creixement personal i la igualtat d'oportunitats”, la Fundació Jaume Bofill a través de l'informe *Reptes de l'Educació a Catalunya 2015* alertava que, si consideréssim Catalunya un estat dins de la Unió Europea (UE), aquest seria on menys percentatge del PIB es destinaria a l'educació, en concret un 2,91%. En definitiva, que el Principat es podria equiparar a països com ara el Perú (2,75%), Laos (2,77%) o Libèria (2,82%).

SÓN XIFRES QUE FAN MAL al nostre imaginari col·lectiu, i més si la pretensió és poder projectar a l'exterior que una Catalunya independent podria ser una potència, encara que petita, dins de l'entramat comunitari. La mateixa fundació, amb xifres del ministeri, rebla el clau: Catalunya va ser una de les regions que més van retallar en educació de la UE, entre el 2009 i el 2012, i per valor de 1.157 milions d'euros. Tot i que el mateix treball, i també la consellera d'Ensenyament, Meritxell Ruiz, intentaven relativitzar aquestes xifres apel·lant a l'eterna disputa pel sostre de déficit entre la Generalitat i el Gobierno, les conclusions de l'informe ens haurien de fer reflexionar de valent.

LES NOSTRES INSTITUCIONS educatives (escoles, instituts i universitats) estan fent esforços per adaptar-se, any rere any, en un context canviant, mutant, propi de la postmodernitat. I, cal donar fe, que la conselleria ha estat pionera en la implementació de l'ensenyament per competències a Espanya. Múltiples reptes afloren en un entorn de multiculturalitat i plurilingüisme, on els estudiants –representants d'una generació Z nadiua digital (1994-2000) i de consum de productes culturals en format multipan-

talla– saben que desconeixen, a dia d'avui, la majoria de les noves professions que podran tenir en el futur. De fet, segons el World Economic Forum, d'aquí a cinc anys el 35% de les habilitats que ara es consideren importants per trobar feina hauran canviat. El 2020, les competències principals necessàries per ingressar al món laboral hauran de ser, entre d'altres, la capacitat per solucionar problemes complexos, la creativitat, el pensament crític, la capacitat per coordinar equips o la intel·ligència emocional. Competències transversals necessàries per a qualsevol projecte, emprenedor o dins d'una organització existent. La innovació metodològica, igualment com l'aprenentatge integrat de coneixements i llengües estrangeres (Aicle), esdevenen essencials per adaptar les institucions educatives en aquest entorn complex, líquid. L'estudiant ha de treballar, des de bon començament, en un context de globalitat, on la resolució de problemes porta implícita l'assumpció de coneixements que en el futur podrà

“La innovació metodològica, igualment com l'aprenentatge integrat de coneixements i llengües estrangeres (Aicle), esdevenen essencials

aplicar a la seva vida professional, sigui en el sector que sigui.

L'ÈXIT DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL dual o la progressiva implementació dels doctorats industrials a les universitats també són resultat d'aquest canvi de paradigma en l'ensenyament. Tal com va dir Puigdemont en seu parlamentària, el país ha de saber “transformar les idees en realitats empresarials i llocs de treball de més qualitat”. Aquest maridatge entre entorn educatiu i empresarial esdevé un maó necessari per al desenvolupament de la nostra societat. Valors com l'emprenedoria no han de ser patrimoni, exclusiu, de liberals o liberals-libertaris. Emprendre, com a actitud vital, està a la base de tota comunitat humana que vol millorar el seu nivell de benestar. I així ho recullen els objectius educatius de l'Horitzó 2020.

MATERIALITZANT-HO, CATALUNYA lidera la creació d'empreses a Espanya des del 2012, el mateix any que s'inicia l'autanomenat Procés, i té una capital (Barcelona) que també és capdavantera en l'atracció d'inversió estrangera directa, segons la monitorització que en fa el *Financial Times*. Però, la Fundació Jaume Bofill alerta que a totes les capes de l'ensenyament hi continua havent un bloqueig a les actituds innovadores, propenses a entendre el canvi com a oportunitat, sigui pels “marcs reguladors”, “l'excessiva voluntat fiscalitzadora” de l'administració o la resistència de part del cos de professorat. Així doncs, el discurs triomfalista del president durant el debat de política general queda matisat per una realitat una mica més amarga, tot i la clara constatació que, fins avui i malgrat tot, el sistema educatiu català ha estat un clar ascensor social. Torno a Puigdemont: “Més del 50% dels estudiants universitaris d'avui vénen de progenitors sense estudis previs.” Però, president, encara queda feina per fer.

De set en set

Imma Merino

Teatre ‘familiar’

Crec que no hi ha dubte que un dels esdeveniments teatrals a Catalunya durant l'últim any ha tingut lloc a Can Pagans, l'edifici on Meritxell Yanes i David Planas viuen a Celrà: en els diversos espais d'una planta, inhabitada, la parella d'actors hi ha representat (de fet, continuen representant-la) *Ventura*, una obra en què van emergint secrets de família amb una gran astúcia dramàtica. És un exemple meravellós d'un teatre pròxim (poc més de vint espectadors amb la sensació de mantenir una relació íntima amb els personatges i els seus intèrprets) amb el qual van inventant-se noves formes i nous espais en el món escènic. *Ventura* continua viu mentre que, cadascun per la seva banda, Yanes i Planas emprenen noves aventures havent accedit a una maduresa com a actors i també com a productors dels seus muntatges. I sempre és bonic observar com s'aferrmen les idees amb projectes que assumeixen la seva fragilitat.

Fa pocs dies vaig anar a la nova Sala Beckett per assistir a la representació de *Kilòmetres*, una obra amb la qual Meritxell Yanes, comptant amb la complicitat de la dramaturga i directora Marília Samper, posa en escena la història de la pròpia família. És una història amb les seves particularitats, però on no és difícil reconèixer alguna cosa humanament comuna: la vida com un recorregut que es fa carregant amb la motxilla del passat familiar i històric. La Meri assumeix aquest llegat per transmetre'l i mantenir-lo viu. Quan ella faci les seves últimes representacions a la Beckett, David Planas estrenarà a Temporada Alta un nou espectacle que també produeix i que, dirigit per Ivan Morales i amb Jordi Gelabert com a cointèrpret, s'haurà assajat a Can Pagans: *Pares nostres*, que ha ideat pensant en la seva pròpia experiència com a pare, però volent saber què en pensen de la paternitat quatre dones dramaturgues: Lluïsa Cunillé, Marta Buchaca, Victòria Szpunberg i Marta Aguilar. Teatre d'una família oberta al món.

Sísif

Jordi Soler

